

[Arne Melchior]

før, som jeg kan se nogle har gættet, svaret faldt, nemlig hollandske. Og vel at mærke: svaret var rigtigt og gav penge i kassen til ham, der svarede.

Dette er ikke bare en sandfærdig, men efter min mening også meget typisk illustration af, hvordan vi opfattes, og jeg bruger den for at sige, at jeg tror, skandinaviske markedsfremstød, ikke til erstatning for de danske, men til supplement af de danske – i visse tilfælde kan man naturligvis ikke gøre både- og – vil være til fælles gavn for os alle sammen. Vi vil have meget lettere ved at trænge igennem, fordi der om gloserne Norden og Skandinavien – her taler vi, ved jeg udmærket, i dag om Norden – står en meget betydelig nimbus af at være et område med fredelige hensigter – vi kan bl.a. ikke tillade os andet, det ved man også godt ude i verden – med en fornem samfundsstrukturorganisation, gensidig hensyntagen, socialt system osv. Der står virkelig et smukt ry om dette, som vi bør benytte og udnytte, og ting af den art, af denne overordnede betydning for vore landes velfærd, tror jeg at vi virkelig skulle slå pjalterne sammen om.

Jeg vil også tillade mig at fortælle en lille anekdote, som jeg for et par måneder siden fik, da jeg var gæst i en svensk forening og skulle takkes af. Det var en handelsforening, og så fortalte formanden historien om danskeren og svenskeren, der indgik et kompagniskab. Grundlaget for kompagniskabet var, at svenskeren mødte med pengene og danskeren mødte med erfaringerne. Det varede kun et halvt års tid, kompagniskabet blev opløst, for da var det nemlig blevet omvendt; så var det danskeren, der havde pengene, og svenskeren, der sad tilbage med erfaringerne.

Det er kendt ude i verden, og det er også kendt og anerkendt i de andre nordiske lande, at danskere er dygtige sælgere, gode markedsførere, men desuden, ud over denne specielle kvalitet, har vi også inden for industriens og landbrugets område vedrørende mange eksportartikler en standard, en størrelse, en konkurrencedygtighed og et design, som vi kan lægge ved siden af de bedste svenske og norske produkter, således at vi ikke skal komme som en lillebror, som ikke har disse forskellige naturressourcer, som de andre i øjeblikket lever mere eller mindre højt på og godt af, men vil blive accepteret i en tilnær-

melse inden for det merkantile, inden for det eksportmæssige samarbejde.

Så et par ord om den sproglige og hermed sammenhængende kulturelle udvikling. Vi ser ikke på Nordsat som et stort håb; vi er langt fra overbevist om, at investeringerne i Nordsat vil være rigtigt anbragt, og vi vil i hvert fald aldrig stemme for Nordsat af frygt for andre satellitter og for de budskaber og programmer, de måtte bringe os. Men vi ser selvfølgelig ikke mindre gerne, at nordiske programmer er til rådighed for danske seere, end at det er central-, vest- og sydeuropæiske programmer og for den sags skyld østeuropæiske, der måtte være til rådighed. Det er klart, det siger sig selv.

Jeg er personlig uhyre skeptisk over for sprogbarrieren. Jeg har ikke nogen tiltro til, at man kan lære danskere svensk i overskuelig tid – det vil da i hvert fald kræve en meget betydelig indsats i skolerne. Da jeg gik i skole, havde man svensk som en del af faget dansk, og jeg lærte lidt svensk. I dag har jeg personlig enormt nemt ved at forstå svensk, fordi jeg er svensk gift og har opholdt mig en del i Sverige, men jeg er lige så overbevist om, at der næsten ingen nævneværdig procent er af danske borgere, som er i stand til at modtage radio- eller TV-programmer eller skriftlig meddelelse i bog- eller avisform på svensk og have noget som helst udbytte af det. Kort og godt, de vil simpelt hen ikke modtage det.

Jeg kørte i tog for et års tid siden, og dér sad to unge damer og talte sammen på engelsk. Efter en tid tog den ene en bog frem, og den var på dansk. Jeg tiltalte damen, og så viste det sig, at hun var dansk, og at den anden dame var svensk, men det sprog, de talte sammen på, var engelsk. De var nysproglige studenter begge to, så de havde meget lettere ved at kommunikere med hinanden på engelsk. Det var selvfølgelig en lidt tragisk konstatering at gøre, men jeg tror ikke desto mindre, at den er korrekt, og derfor har jeg ikke noget stort håb om, at man kommer til at lære nordiske folk – Finland behøver jeg slet ikke at nævne i denne sammenhæng, men jeg tænker her især på Sverige-Danmark-forholdet – at forstå hinandens programmer og hinandens sprog på en nem måde. Jeg tror, det er for stort et mål at sætte sig i overskuelig fremtid.